Bilješke o piscu:

Marin Držić, nadimkom vidra, rodio se godine 1508. u Dubrovniku, u obitelji trgovca pučanina. Obitelj Držić, koja je u prethodnoj generaciji dala poznatoga petrarkističkog pjesnika Džoru Držića, nije imala sreće u trgovačkim poslovima pa je gospodarski propala, što je imalo bitnog odraza na Marinov životni put. Godina 1538. važna je u Marinovu životu. Te godine je izabran za orguljaša u dubrovačkoj katedrali i, što je još važnije, dobio je potporu od 30 dukata kako bi otišao na nauke u toskanski grad Sienu. U to vrijeme Siena je bila živo renesansno središte, grad duge sveučilišne tradicije u koji su dolazili studenti iz cijele Europe. Držić je u Sieni proveo nekoliko godina, ne svršivši studij prava. Najzanimljiviji podatak o Držićevom boravku u Sieni odnosi se na njegovo bavljenje kazalištem. Držić od 1548. do 1562. godine živi u Dubrovniku. To je razdoblje njegovog plodnog književnog stvaralaštva. U tim godinama nastala su sva njegova poznata djela. Godine 1548. prikazana je, danas izgubljena, komedija "Pomet" u izvedbi Pomet-družine. Iste godine napisao je pastoralu "Tirena", koja je prikazana iduće godine pred Kneževim dvorom. Držićevi književni protivnici optužili su ga da je plagirao svog suvremenika Mavra Vetranovića. Držić e žestoko branio od optužbi zavidnika, pri čemu mu je pomogao sam Vetranović pjesmom "Pjesanca Marinu Držiću ipomoć", u kojoj odbacuje sve objede protiv Marina. Godine 1550. tiskana je u Mlecima jedina za Držićeva života objavljena knjiga "Pjesni Marina Držića ujedno stavljene s mnozim druzim lijepim stvarmi", u kojoj je uz ljubavnu liriku uvrštena i farsa "Novela od Stanca", pastorala "Tirena" te "Venera i Adon". Iste godine bila je premijera najpoznatije Držićeve komedije "Dundo Maroje". Držić umire 1567. godine u Veneciji.

Likovi: Dundo Maroje, Maro Marojev, Pomet Trpeza, Popiva, Bokčilo, Pera, Dživo, Perina baka, Laura, Petrunjela, Ugo Tudeški Pomet Trpeza (sluga koji želi pametno iskoristiti fortunu kako bi namjestio Lauru Ugu Tudeškom, što mu na kraju i uspijeva, on je kriv za sve zavrzlame u djelu)

Sadržaj:

I čin Dundo Maroje traži svoga sina kojeg je poslao u Firenzu da izuči zanat za trgovca. Njegov sin Maro je sa 5000 dukata umjesto da ide u Firenzu otišao u Rim i tu se prepustio lagodnom životu. Kada je njegov otac otišao da ga potraži sa sobom je poveo svoga slugu Bokčila koji nije mislio na ništa drugo nego na jelo i piće. Nakon što su stigli u Rim sreli su jednog Kotoranina, Tripčetu koji ih je poveo u neku gostionu a začudili su se kada su čuli da u Rimu postoji neki gospodin Marin koji živi veoma raskošno. Dundo Maroje je odmah znao da se radi o njegovom sinu. Kada su došli u jednu četvrt, Tripčeta reče da ovdje stanuje ljubavnica gospodina Marina. Došli su pred jednu gostionu, ali mu se činilo veoma skupo te je Dundo Maroje rekao: "Gdi gospoda i sinjori alodžaju tu ja siromah ne alodžavam tu sinjor Marin alodžava.". Tada se upute do druge gostione koja je bila veoma blizu. U to doba Ugo je sinjori Lauri, Marinovoj ljubavnici obećavao sve samo da mu pokloni malo pažnje ali ona to nije htjela. Upravo u to doba očekivala je Marina. Kada je Marin došao obavijesti svog slugu kako će ostati na ručku sa Laurom. Osim Marinova oca tražila ga je i njegova zaručnica Pera koju je ostavio u Dubrovniku. Ona se je preobukla u momka i zajedno s još jednim momkom tražila ga već tri dana. **II čin** Petrunjela, Laurina služavka razgovarala sa Pometom. On joj je rekao kako je Marinu došao otac i kako će ga ubrzo odvesti sa sobom u iz Rima natrag u Dubrovnik. Također joj je rekao da je Marin ostao bez novaca i da bi za Lauru bilo bolje da gleda za gospodinom Tudeškom, njemačkim plemićem. Petrunjela mu obeća da će utjecati na njenu gospodaricu. U gradu su došla tri prijatelja koji također traže Marina. Jedan od njih je prepoznao Petrunjelu. Maro je sa Laurom stajao na balkonu, a pošto je Laura počela zvati Petrunjelu da uđe u kuću, on se okrenuo i prepoznao svoje prijatelje. Nakon toga iz gostione izlazi Dundo Maroje i sukobljava se sa sinom. Najprije ga je pitao gdje su 5000 dukata, Marin se je pravio da ga ne poznaje. To je oca rasrdilo, te je on potegao nož da ulovi sina. Uto dođe kapetan i Dunda Maroja odvede u tamnicu. Nakon što su Dunda Maroja odveli u zatvor, Bokčilo je ostao sam, a nakon lutanja gradom sreo je Pometa. Pošto su se poznavali još iz Dubrovnika, Bokčilo ispovijedi nezgodu koja ga zadesi. Na to Pomet savjetuje Bokčila da pokuca na Laurina vrata i da kaže da je Dundo Maroje sinu donio tovar vrijedne robe, te traži da se pomire. Kada je to Popiva čuo odmah ga je uveo gospođi Lauri da ga dobro nahrani. **III čin**

Kada se Marin vratio, pred kućom ga dočeka gospodin Sadi koji je tražio da mu Marin plati svotu od 200 dukata koju mu je bio dužan zbog ogrlice koju je poklonio Lauri. Pošto nije imao baš mnogo novaca, Marin je najprije odugovlačio, a onda je vidio da ne može izbjeći plaćanje, te plati dug. Kada mu je Laura rekla da je Popiva sa Bokčilom otišao po Dunda Maroja, te da će ga dovesti onamo, Marin se razbjesni. Kada je našao Popivu ovaj ga savjetuje da ode k Lauri i da je zamoli da mu posudi 3000 dukata, da kupi robu. Ugo ponovno dolazi kod Laure, te moli Petrunjelu da kaže Lauri da će joj dati dukata koliko joj drago, samo da bude njegova žena.

Kada ga Tripče sve to čuje on se posvadi s Ugom. Popiva govori Lauri o tome kako je Marin u teškom stanju i kako nema novaca, a Laura mu odgovara neka Marin dođe k njoj i ona će mu pomoći. Marinova zaručnica Pera, susrela je Petrunjelu i kaže da su Marin i ona zaručeni već 3 godine. Prvom prilikom će to Petrunjela prenijeti gospodarici.

IV čin

Dundo Maroje saznaje da je Bokčilo dosta novca potrošio na hranu i to ga ljuti jer je on veoma škrt. Pošto je Marin nabavio novca od Laure, kupio je robu kojom bi se ocu dokazao kao trgovac. Marin se skromno odjene te pođe ocu u susret. Kad su se susreli Maro kaže ocu da ga je napao netko njemu sličan, pretvarajući se uzornim građanom i poštenim trgovcem. Dundo Maroje se u ovoj situaciji pokazao lukavijim rekavši da treba pohraniti zlato koje je sa sobom donio. Tako je na prevaru uspio nadmudriti Marina i preoteo mu robu. U grad dolazi neki čovjek i traži djevojku po imenu Mandalijena. On je iz Kotora, a poslao ga je otac te djevojke da ju pronađe jer ju je izgubio. Kada se Petrunjela vratila Lauri, rekla joj je da je Marinu u Rimu došla zaručnica, da ju je Marin prevario i da mu je bez veze dala 3000 dukata. Nakon nekog vremena dolazi Popiva donoseći poklon Lauri od Marina. Ona primi poklon i naredi Popivi da joj hitno dovede Marina.

V čin

U petom činu se očituje potpuna pobjeda Pometa koji zna upravljati fortunom. On odjeven poput plemića, s ogrlicom oko vrata dolazi Lauri i u zamjenu za 3000 izgubljenih dukata ponudi Uga Tudeškog. Pomet se s Laurina balkona ruga Marinu i Popivi, koji bjesne. Nakon sve zavrzlame napokon su se na okupu našli Dundo Maroje, Bokčilo, Baba, Pera i Dživo. Dundo Maroje se jako razljutio zbog svog sina, te ga se odriče. Pera je razočarana, no još i dalje voli Mara. No ipak, na kraju, sve je sretnije završilo povratkom svih u Dubrovnik, dok se sinjora Laura vratila u Kotor.

Novac ne treba trošiti bez nekakve veze jer to ima smisla samo neko vrijeme dok novca ima, no kad ga ponestane život se gotovo pretvara u noćnu moru iz koje se teško izlazi, djelo još govori o potrazi oca za gotovo izgubljenim sinom koji uzevši ocu novce živi lagodan život zabavljajući se poput svojih vršnjaka.